

ΦΡΥΝΗ ΜΟΥΖΑΚΙΤΟΥ

11.12.18 - 26.01.2019

Την Τρίτη 11 Δεκεμβρίου στις 19.30, εγκαινιάζεται στο Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης
Ιλεάνα Τούντα η ατομική έκθεση της Φρύνης Μουζακίτου με τίτλο

Non est potestas super terram quae comparatur ei

Δεν υπάρχει εξουσία πάνω στη γη που να συγκρίνεται με τη δική του
Ιώβ 41 κεφ.

Ο Άγγλος φιλόσοφος Thomas Hobbes, από τους θεωρητικούς του κοινωνικού συμβολαίου, το 1651 στο βιβλίο του Leviathan έθεσε τις βάσεις για την καθιέρωση ρυθμιστικών κανόνων της ανθρώπινης συμβίωσης και συνεργασίας. Ο Hobbes ακολουθώντας μια αισθησιοκρατική προσέγγιση, υποστήριζε ότι η ανθρώπινη φύση καθοδηγείται από τα πάθη και το ένστικτο της αυτοσυντήρησης ως εκ τούτου μπορεί να καταφύγει σε οποιαδήποτε θηριωδία για να επιβάλλει την κυριαρχία της απέναντι στον πιο αδύναμο [homo homini lupus est].

Το ζωντανό πλάσμα προστατεύει τη δική του ζωή καταστρέφοντας μίαν άλλη. Ξεκινώντας από τις μυθολογικές απόψεις μας για τις παρορμήσεις, φτάνουμε εύκολα σε μια φόρμουλα καθορισμού των έμμεσων δρόμων που οδηγούν στον πόλεμο. Η τάση για πόλεμο είναι καρπός μιας εσωτερικής καταστρεπτικής παρόρμησής μας, υποστηρίζει ο Sigmund Freud. Οι σχέσεις μεταξύ κρατών βρίσκονται σε ανάλογη συνεχή πρωτόγονη φυσική κατάσταση, σε διαρκή επαγρύπνηση και πολεμική ετοιμότητα, ενώ οι συγκρούσεις της παγκόσμιας κοινότητας δεν αφορούν πλέον μόνο σύνορα και κράτη, αλλά οι βαθύτερες αιτίες τους εστιάζονται σε οικονομικούς ανταγωνισμούς και πολιτισμικές διαφορές.

Ανατρέχοντας στη συμβολική εικόνα του Leviathan-κυρίαρχου, όπως την επιμελήθηκε ο ίδιος ο Hobbes, και στη βιβλική φράση του Ιώβ, η εικόνα των στραμμένων ανθρώπων προς κάτι αόρατο, γίνεται προπομπός μιας νέας άυλης παγκόσμιας εξουσίας, όπως αυτή εγγράφεται και διαχέεται από συγκεκριμένες τεχνολογίες στο μετανεωτερικό τοπίο.

Με την τεχνική της αναπαραγωγής της εικόνας, δηλαδή των νέων μέσων, η αλλαγή του τρόπου προβολής ενός γεγονότος ή ενός προσώπου, γίνεται αισθητή και στην πολιτική. Μέσω ενός πλήθους ντοκουμέντων από διασκέψεις, οικονομικά και πολιτικά φόρουμ, συναντήσεις κορυφής, ο νέος Leviathan γίνεται ορατός πάνω στις οθόνες μας· ενώ η διεθνής διπλωματία, ένα πολύπλοκο δίκτυο διασύνδεσης, διαμορφώνει τη ζωή μας με γεγονότα που συμβαίνουν και αποφάσεις που λαμβάνονται μακριά από εμάς.

Οι εικόνες από διμερείς συναντήσεις προσομοιάζουν με ένα σκηνικό θεάτρου σχεδόν πανομοιότυπο κάθε φορά. Σε χώρους που αποπνέουν επισημότητα και μεγαλοπρέπεια, οι πολιτικοί ηγέτες, ανάμεσα σε

ανθοδέσμες και εθνικά σύμβολα, υποδύονται τον εαυτό τους μπροστά στο μικρόφωνο και στην κάμερα. Ο πολιτικός τους λόγος συχνά ακολουθεί θεατρινίστικη φόρτιση και ως προς την εκφορά και ως προς το περιεχόμενο. Η κρίση των αστικών δημοκρατιών εμπεριέχει μια κρίση των όρων που διέπουν την προβολή των κυβερνώντων, όπως εύστοχα διατυπώνει ο Walter Benjamin στα δοκίμιά του για την τέχνη.

Συλλέγοντας αρχειακό υλικό από οτιδήποτε παραπέμπει σε αυτή την παγκόσμια κοινωνία διακυβέρνησης, αντιλήφθηκα το «πολυσήμαντο» αυτών των φαινομενικά αδιάφορων ντοκουμέντων και τη δυναμική που αποκτούν προσδίδοντας τους, μέσω του φωτομοντάζ νέα νοητική δομή.

Οι υβριδικές εικόνες που προκύπτουν δημιουργούν νέα συνθήκη αντίληψης του ιστορικού συμβάντος, αλλά και του εμβληματικού χώρου που αυτό τελείται, συχνά αδιόρατα ειρωνική ως προς την ερμηνεία του. Παράλληλα, οι εικόνες αυτές λειτουργούν ως ένα σχόλιο πάνω στο αληθινό και το αληθοφανές. Έτσι και αλλιώς ποτέ δεν ξέρουμε τι πραγματικά ειπώθηκε σε αυτές τις συναντήσεις και τα διπλωματικά φόρουμ. Τι επίπτωση θα έχουν οι αποφάσεις που πάρθηκαν και πόσο σημαντικές ή ασήμαντες είναι. Ποιες ανθρώπινες καταστάσεις θα επηρεάσουν, γιατί πάντα υπάρχουν αυτές πίσω από την μεγάλη πολιτική.

Φρύνη Μουζακίτου, 1-12-2018